

Täysistunto

Torstai 23.3.2017 klo 15.59—18.27

4. Lakialoite laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 129 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 5/2017 vp Peter Östman kd ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan.

Keskustelu

17.57 **Peter Östman kd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä aloitteessani ehdotetaan rakennuslupamenettelyn yksinkertaistamista, normitalkoita ja turhan byrokraatian purkamista — totean, että tähän on myös hallituksen tavoitteena. Tällä hetkellä kaikkeen kiinteään rakentamiseen tarvitaan rakennuslupa. Aloitteessa esitetään aikaavievää lupaprosessia yksinkertaistettavaksi siten, että asunto- ja mökkitontille voidaan rakentaa korkeintaan 25 neliön lisärakennus ilmoitusmenettelyä käyttäen.

Ruotsissa tuli heinäkuun 2014 alussa voimaan vastaava lainsäädäntö, ja kokemukset ovat siellä olleet hyviä. Ruotsissa rakennuslupan tilalle otettiin rakennuslautakunnalle jätettävä kirjallinen ilmoitus, johon liitetään rakennuksen piirustukset, tekniset tiedot ja tarkastussuunnitelma. Rakentamisen voi aloittaa, kun rakennuslautakunta on kuitannut ilmoituksen ja ilmoittanut rakennusprosessin aloittamisen mahdollisista ehdoista. Lisätalon valmistuttua pidetään lopputarkastus. Kunnan rakennusjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä muun muassa rakennuksen vähimmäisetäisyydestä rantaan ja tontin rajasta. Kyseinen aloite on myös johtanut kasvaviin markkinoihin erityisesti pientalojen myynnissä.

Pienen lisätalon rakennuslupamenettelyä keventämällä voitaisiin madaltaa rakentamaan ryhtymisen kynnystä ja sujuvoittaa rakennusprosessia. Lisätalo voisi myös tarjota uusia sosiaalisia mahdollisuuksia omakotitalon tai paritalon omistajille erilaisissa elämäntilanteissa. Pihapiirissä oleva pikkukyksiö voisi toimia esimerkiksi perheen lähitukea tarvitsevan ikäihmisen kotina tai itsenäistyvän nuoren ensiasuntona. Uudistus vähentäisi byrokratiaa, lisääisi ihmisten valinnanvapautta, virkistäisi talokauppaa ja toisi täten myös uusia työpaikkoja.

Arvoisa puhemies! Syksyllä 2014 jätin tästä samasta asiasta toimenpidealoitteen, ja olen pannut merkille, että hallituspuolueista sekä keskusta että kokoomus ovat myöskin maininneet tästä asiasta ja ongelmasta heidän normipurkutalkoissaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 28/2017 vp

18.00 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa herra puhemies! Kiitos edustaja Östmanille aloitteesta. Ja niin kuin totesitte, tämä on hyvin samansuuntainen kuin myös kokoomuksen maankäyttö- ja asuntopoliittisessa raportissa, joka julkaistiin viime viikolla.

Täydennysrakentaminen ja pienten asuntojen rakentaminen ovat sellaisia trendejä, joita kannattaa viedä eteenpäin. Ylipäättään trendit ja kulutuskäyttäytymisen muutokset kannattaa huomioida. Kaupungistuminen on semmoinen asia, joka vain tapahtuu. Sille on hyvin vaikea tehdä mitään, halusi tai ei. Ympäristötietoisuus lisääntyy, se on aivan selkeä, vahva trendi. Ja jos otetaan vaikka pääkaupunkiseutu tai Tampere, niin siellä nuorten osalta on ihan selvästi nähtävissä, että autoja ei hankita enää samaan malliin kuin menneinä vuosikymmeninä. Ei ole tarvetta välttämättä hankkia, koska esimerkiksi Helsingissä on hyvät joukkoliikenneyhteydet — samoin Tampereella, ja kun ratikka saadaan toimimaan, yhteydet paranevat entisestään.

Toinen asia rakentamisen normeihin liittyen on asuntojen koko. Esimerkiksi nykyiset määräykset sanovat, että minimipinta-alan pitää olla 20 neliömetriä — no, 20 neliömetriä on hyvin pieni, mutta jos esimerkiksi korkeutta on 4 metriä, niin siitä voidaan saada jo ihan toimiva opiskelija-asunto tai sellainen asunto, jossa yhden ihmisen on aivan mahdollista asua. Esimerkiksi Vantaan Martinlaaksossa on tällainen pilottikohde, jossa rakennetaan alle 20 neliömetrin asuntoja, mutta se vaati toteutuakseen kaavamuutoksia ja poikkeusluvat. Kannattaa seurata tarkkaan, miten tämä hanke etenee ja minkälaisia kokemuksia siitä tulee ja voisiko siltä osin normeja ehkä keventää.

Pienten omakotitalojen osalta: Suomalaisista suuri osa haluaa edelleenkin asua omakotitalossa, mutta hinta on yksi semmoinen tekijä, joka on esteenä. Muunneltavuuden täytyy olla parempi kuin vanhoissa, koon ei tarvitse enää olla sellainen kuin aikaisemmin. Itse asiassa suuret neliöt eivät välttämättä ole enää mikään tavoiteltava statussymboli. Energian hyödyntäminen ja nimenomaan uusiutuvan energian hyödyntäminen on semmoinen asia, joka kannattaa huomioida, ja huomioidaankin joissakin kohteissa.

Omalla paikkakunnallani Valkeakoskella oli Asuntomessut 2009. Messut menivät hyvin, ja nyt sitä aluetta laajennetaan länteen päin siitä, ja siellä elokuussa aukeaa Talonäyttely. Talonäyttelyn teemoina ovat edullisuus, muunneltavuus ja uusiutuva energia. Alueelle rakennetaan 60—90 neliön pienehköjä omakotitaloja, ja tavoitteena on, että asunnot maksavat 150 000—200 000 euroa eli sängen ovat edullisia. Jos vertaa Tampereen tai pääkaupunkiseudun hintoihin, niin ne saattavat tarjota esimerkiksi eläköityville hyvän mahdollisuuden muuttaa asuntovarallisuuttaan käyttöpääomaksi.

Kunnilla on iso merkitys, ja kuntien kannattaa ja pitääkin pyrkiä esimerkiksi hiilineutraaliuteen — Hinku-hanke on hyvä hanke — ja erilaisia luovia tapoja ihmisten kannustamiseen kannattaa kuntien aktiivisesti kehittää ja tuoda esiin. Esimerkiksi tässä Valkeakosken esimerkissä kunta on sellaisen porkkanan asettanut, että omakotitontin ostaja näille pikkuomakotitaloille saa tontin hinnasta alennusta, mikäli talossa käytetään uusiutuvaa energiaa. Eli mieluummin mennään porkkanan kautta kuin kepin kautta. — Kiitos.

18.05 **Maria Tolppanen sd:** Arvoisa puhemies! Toivon tosiaan, kun täällä on muutama hallituspuolueen edustaja vielä paikalla, että he veisivät eteenpäin viestiä, että tämä olisi erittäin hyvä asia. Tämä olisi hyvä asia muun muassa silloin, jos asutaan omakotitalossa omakotitaloalueella. Nyt tulee ihan omakohtainen pikku tarina: Minulla oli omakotitalo, ja siinä oli autotalli, joka oli hirveän huonokuntoinen. Se haluttiin tehdä nätimmäksi sekä naapurin silmälle että omalle silmälle ja toimivammaksi, ja näin sitten tehtiinkin. Mutta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 28/2017 vp

mitä se vaati? Kaikilta naapureilta piti käydä kysymässä ensin lupa, voinko korjata tuon rötiskön tuosta ja tehdä siihen nätin harjakaton, ja sen jälkeen vielä hakea siihen rakennuslautakunnalta erikseen lupa. Kyllä tällaista norminpurkua olisi hyvä tehdä. Se edesauttaisi kyllä viemään asioita sutjakkaammin eteenpäin ja vähentäisi turhaa paperinpyöritystä ja varsinkin tässä tilanteessa, missä meillä on taloustilanne aika huono kunnissa, vähentäisi myöskin ylimääräisiä kustannuksia. Se olisi erittäin hyvä asia.

Tosiaan tämä idea tuli edustaja Östmanilta, että voitaisiin tehdä jopa semmoinen pieni asuttava mökki siihen. Se olisi erittäin hyvä ensiasunnoksi nuorille taikka sitten sille perheen mumhalle, kun se olisi pieni huone, missä olisi mukavuudet, ja siinä olisi kuitenkin apu lähellä — siinä saataisiin ikään kuin monta asiaa yhdellä iskulla. Minun mielestäni tämä on erittäin kannatettava asia. Toivon todella, että hallituspuolueet ottavat tästä asiasta nyt kopin, koska valta on teillä. Uskon, että täällä on sellaisia hallituspuolueiden edustajia, joilla on painoarvoa myöskin omassa ryhmässään viedä hallituksen kautta asioita eteenpäin. Mehän tarvitsemme tähän tietysti hallituksen tuen, että tämä menisi läpi.

18.06 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Tolppasen viesti on ihan hyvä viesti, ja palaan viime viikkoon, itse asiassa tähän viikkoon, jolloin käsitelimme maa- ja rakennuslakia. Siellä tehtiin joitakin norminpurkutekoja, ja aivan hyvä, että tehtiin. Kaikilta osin ne eivät menneet niin pitkälle kuin esimerkiksi hallitusohjelmassa oli toiveita, mutta se johtuu siitä, että esimerkiksi kaavoitus on hierarkkista ja muutokset siihen maa- ja rakennuslakiin vaativat hyvin pitkälle menevää valmistelua. Se hyvä uutinen on se, että maa- ja rakennuslain kokonaisuudistus on vireillä, sitä valmistellaan ympäristöministeriössä. Tällä vaalikaudella se ei tule eduskuntaan, siitä riittää ensi vaalikaudellekin. Se on iso laki, vaativa uudistus, mutta tähän suuntaan, mitä Tolppanen esitti, on syytä edetä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan.